

ANVÄNDARINSTRUKTION SPEGELSYFTKOMPASS 16DCL

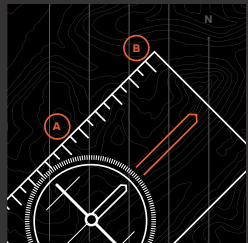
ATT NAVIGERA

PASSA KARTAN MOT NORR

Det enklaste sättet att använda karta och kompass tillsammans är att passa karta mot norr. Linjerna kartans meridianer med kompassnålen så att "upp" på kartan pekar norrut. Nu är allt på kartan i samma riktning som i verkligheten. När du förflyttar dig efter din färdväg, kom ihåg att ha kartan passad mot norr hela tiden. Det blir då enklare att följa din rutt eftersom en högersväng på kartan betyder högersväng i verkligheten. Att passa karta är snabbt och enkelt och ett bra sätt att undvika navigeringsmissar längs vägen.

SILVA 1-2-3

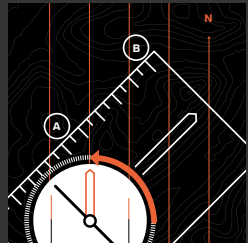
1-2-3 -METODEN

1-2-3

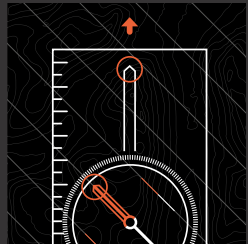
Placera kompassen på kartan så att linjalens kant bildar en rak linje mellan din nuvarande position och din destination.

Säkerställ att kompassen är vänd så att spegeln är i den änden av linjen som är närmast destinationen.

1-2-3

Vrid kompasshuset så att norrpilen och linjerna i kompasshusets botten är parallella med kartans meridianer. Notera att pilens och linjernas röda del ska vara riktade mot kartans Nord.

1-2-3

Lyft kompassen från kartan och håll den horisontellt i din hand. Vrid dig själv och kompassen tills den röda änden av kompassnålen linjerar med den röda änden av norrpilen i kompasshusets botten. Nu pekar kompassens sikte mot din destination. Ta ett syftmärke och börja förflytta dig.

När du använder en spegelsyftkompass, håll kompassen framför dig med spegeln vinklad 45° mot linjalen så att du kan se kompasshuset/kompassnålen i spegeln samtidigt som du med siktet syftar mot din destination. Spegelns kors ska vara i kompasshusets centrum

MISSVISNING (MAGNETISK DEKLINATION)

När karta och kompass används tillsammans är det viktigt att veta den lokala missvisningen (magnetisk deklination) och hur man kompenserar för den. Missvisning är den skillnaden i grader mellan geografisk nord (som kartans meridianer visar) och magnetisk nord (dit kompassen pekar). I områden med kraftig missvisning måste hänsyn till detta tas för att få en korrekt bäring. Information om missvisningens storlek och riktning visas normalt på topografiska kartor. Missvisningen ändras också över tid varför en uppdaterad karta bör användas.

Kompensering för missvisning sker antingen med en fast **deklinationsskala** eller med **deklinationsjustering** på kompasshuset. Läs mer om detta längre ner i denna instruktion.

FÖRE AVFÄRD

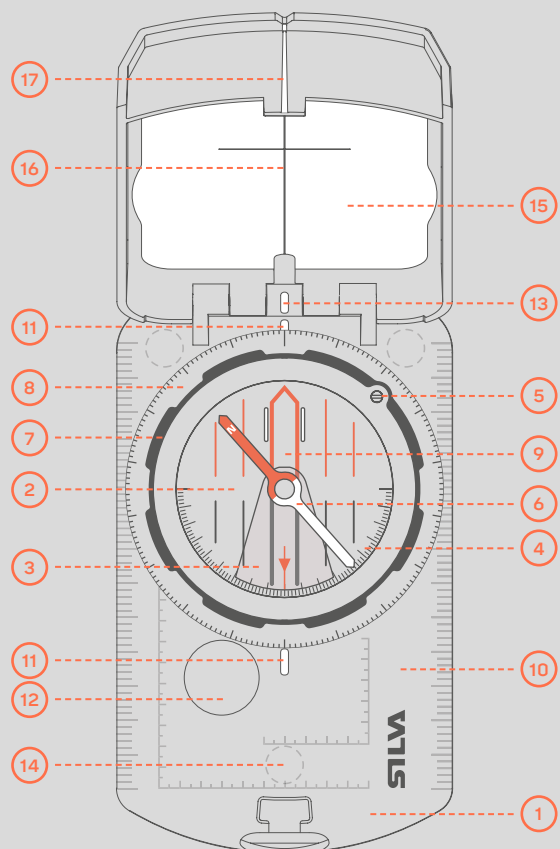
- Kontrollera alltid att din kompass fungerar innan du beger dig ut.
- Utsätt aldrig din kompass för extrema temperaturer (höga eller låga) eller för kraftiga magnetfält från exempelvis knivar, mobiltelefoner, högtalare etc. Sådan exponering kan skapa permanenta skador på kompassen.

KOMPASSENS DELAR

SPEGELSYFTKOMPASSER

Spegelsyftkompassen ger dig möjlighet se kompassnålen tydligt samtidigt som du syftar mot en punkt i terrängen. Detta gör att du kan ta ut mer exakta bäringar än med en vanlig linjal-kompass.

Denna typ av kompass är som bäst i öppen terräng när du ska ta ut riktningar över långa avstånd. Detta tack vare att du inte behöver släppa blicken från kompassen medan du blickar ut över terräng.

1 BASPLATTA (LINJAL)	11 INDEXSTRECK
2 VÄTSKEFYLLT KOMPASSHUS	12 FÖRSTORINGSGLAS
3 KLINOMETERNÅL	13 SJÄLVLYSANDE MARKERINGAR / RING
4 DEKLINATIONSSKALA	14 GUMMIFÖTTER
5 DEKLINATIONJUSTERING	15 SYFTSPEGEL
6 KOMPASSNÅL	16 SYFTKORS
7 VRIDBART KOMPASSHUS	17 SIKTE
8 GRADERINGSRING / GRADERINGSSKALA	
9 NORRLINJER / NORRPIL	
10 SKALA	

ANVÄNDARINSTRUKTION SPEGELSYFTKOMPASS 16DCL

GRUNDLÄGGANDE KOMPASSFUNKTIONER

SPEGELSYFTKOMPASSER

1 BASPLATTA (LINJAL)

Mycket tålig basplatta tillverkad i transparent Akryl. Använd kanten av linjalen för att bestämma din bäring. De flesta SILVA-kompasser har en rundad bakkant för att ligga skönt i handen.

2 VÄTSKEFYLLT KOMPASSHUS

Kompasshuset är fyllt med en speciellt utvecklad, anti-statisk, vätska som säkerställer god transparens, snabb nål med optimal dämpning, god stabilitet och högsta precision.

3 KLINOMETER (LUTNINGSMÄTARE)

Klinometern används för att mäta lutningen av en sluttning, en höjd eller liknande. Roter Graderingsringen så att "W" är vid Indexstrecket. Öppna locket helt (så långt det går) och vänd kompassen på sidan så att klinometernålen pekar nedåt. Håll kompassen med spegeln till vänster och linjalen till höger. Håll kompassen i ögonhöjd. Luta kompassen efter terrängen. Läs av lutningen där klinometernålen pekar på deklinationsskalan.

4 5 DEKLINATIONSSKALA / DEKLINATIONSJUSTERING

När karta och kompass används tillsammans är det viktigt att känna till den lokala missvisningen (deklinationen) och hur man kompenserar för den.

Missvisning är skillnaden mellan Geografisk Nord (dit kartans meridianer leder) och Magnetisk Nord (dit kompassnålen pekar). I områden med stor missvisning behöver man kompensera för detta för att kompassen och kartan ska visa rätt. Information om missvisningens storlek och riktning visas på topografiska kartor. Notera att missvisningen förändras över tid, det är därför viktigt att använda uppdaterade kartor.

JUSTERSKRUV

Denna kompass har en deklinationsjusterskruv på kompasshusets vridning. Inuti säkerhetskapseln på halsremmen (skal-lanyard) finns en liten passande skruvmejsel.

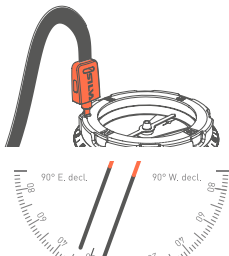
Så här gör du:

Notera missvisningen på din karta. I detta exempel 20° Öst (East).

Skruv på justerskraven till bakänden av kompasshusets norrpil pekar på 20° "E. decl." (Östlig missvisning).

Kom ihåg att använda orienteringslinjerna i kompasshusets botten och inte Norrpilen när du tar ut en bäring på kartan.

Notera att kompassnålen, även efter justeringen, fortfarande pekar mot magnetisk nord.

6 KOMPASSNÅL

Magnetisk kompassnål tillverkas av svenskt kvalitetsstål. Kombinationen av safirlagring och härdat stålstift minimerar friktionen, vilket i sin tur leder till snabb och korrekt visning. Noggrannhet mot Magnetisk nord: +/- 1 grad.

Den röda änden pekar mot magnetisk nord!

7 VRIDBART KOMPASSHUS

Använd det vridbara kompasshuset för att finna din bäring eller för att navigera med SILVA 1-2-3 metoden. Denna kompass är utrustad med en gummerad ergonomisk vridring. Graderingsringen är självlysande - Se punkt 13.

8 GRADERINGSRING / GRADERINGSSKALA

Vinkeln mellan Geografisk nord och riktningen på din färdväg kallas bäring (från där du är till dit du ska). Denna vinkel kan läsas av direkt från graderingsringen, vid indexstrecket (efter att du gjort steg 3 i SILVA 1-2-3 metoden). Våra kompasser är antingen graderade i 360 Grader, 6400 Mils, eller båda. Graderingsringen har även kardinalstrucken (N-S-E-W) markerade.

9 NORRLINJER / NORRPIL

Denna kompass har röd-svarta norrlinjer och en röd-svart norrpil i botten på kompasshuset. Detta för att säkerställa enkel och säker inställning. Norrlinjerna och norrpilen är linjerade mot norr på graderingsringen och är till för att linjeras mot kartans meridianer. Ena halvan av linjerna och pilen är röda för att indikera norr. Linjerna linjeras med kartans meridianer vid steg 2 i SILVA 1-2-3 metoden.

10 SKALOR

På kompassens linjal och på den medföljande halsremmen finns skalor för att mäta avstånd, bestämma din position etc på kartan. Skalorna på linjalen är varmpräglade vilket innebär att de är extra hållbara och svåra att nöta bort.

11 SKALOR FÖR ATT MÄTA AVSTÅND

En karta är en förminskad bild av verkligheten. Relationen mellan kartans avstånd och verkligt avstånd kallas kartskala. De vanligaste kartskalorna är 1:10 000, 1:15 000, 1:25 000 och 1:50 000.

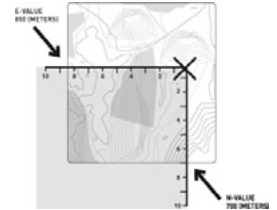
12 LINJAL

Om kompassen saknar korrekt skala för att mäta avstånd på kartan, använd i stället den vanliga mm-linjalen.

Exempel: Om kartskalan är 1:24 000. Då är 1cm på kartan 24 000cm=240m i verkligheten.

13 ROMERSKALOR (GPS-SKALOR)

Använd ROMER-skalorna på basplattan för att mäta avstånd eller för att, med hög noggrannhet, koordinatbestämma en känd position på kartan (eller hitta en position på kartan som du känner koordinaterna till).

14 INDEXSTRECK

Indexstrecket är placerat i framkant av linjalen, vid graderingsringens kant, som en förlängning av siktet. Det markerar bäringen du ställer in genom att rotera kompasshuset.

Om du roterar kompasshuset (SILVA 1-2-3 metoden) så att kompassnålen linjerar med kompasshusets norrpil, kan bäringen bestämmas från graderingsringen vid indexstrecket.

15 FÖRSTORINGSGLAS

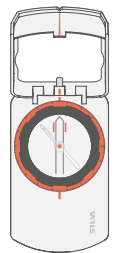
Kompasslinjalen har ett inbyggt förstoringsglas.

16 SJÄLVLYSANDE MARKERINGAR / RING

Kompassen har självlysande markeringar och en självlysande graderingsring så att kompassen kan användas i mörkret. Dessa markeringar "laddas" genom att de belyses med dagsljus eller med ljus från ficklampa/pannlampa. De lyser därefter i upp till 4h.

17 GUMMIFÖTTER

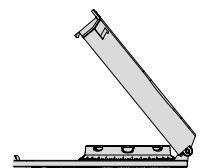
Gummifötter för högre friktion mot kartan. Detta ger dig högre precision i din navigering.

18 SYFTSPEGEL

Att använda en spegelsyftkompass ökar precisionen i din navigering. Spegeln medger att man med precision syftar/siktat mot en punkt i terrängen samtidigt som man ser till att kompassnålen är linjerad med norrpilen och norrlinjerna i kompasshuset. En spegelsyftkompass kommer som bäst till sin rätt man behöver bestämma riktningen över långa avstånd i öppen terräng. Tack vare att du inte behöver släppa blicken från kompasshuset, samtidigt som du syftar, blir riktningen du tar ut men hjälpt av SILVA 1-2-3 metoden mer noggrann.

När du syftar, håll kompassen horisontellt i ögonhöjd med spegeln vinklad 45° mot horisontalplanet. Korset i mitten av spegeln skall du då ha i mitten av kompasshuset/kompassnålen. Sikta mot målet siktet. Om du nu vrider kompasshuset så att norrpilen i botten på kompasshuset linjerar med kompassnålen (tänk på norr mot norr - rött mot rött) kan du läsa av riktningen på graderingsringen vid indexstrecket.

19 SYFTKORS

För högsta precision skall du se syftkorset i mitten av kompasshuset/kompassnålen när du syftar.

20 SIGHT

Se 15, Syftspegel.

ANVÄNDARINSTRUKTION

SPEGELSYFTKOMPASS 16DCL

KOMPASSTILLBEHÖR

EGENSKAPER

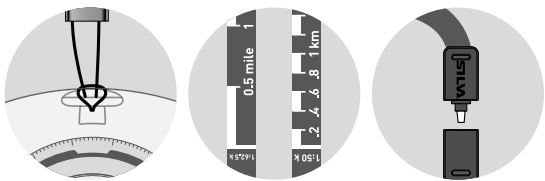
SPEGELSYFTKOMPASSER

HALSREM MED SKALOR

Den medföljande halsremmen med skalor gör det enkelt att enkelt och snabbt mäta avstånd utefter en krokig (eller rak) väg på kartan. Halsremmen har fyra tryckta skalor: 1:24 000, 1:25 000, 1:50 000, and 1:62 500.

Halsremmen har ett säkerhetsspänne som öppnar vid ett kraftigt ryck eller om remmen fastnar i något.

I halsremmens säkerhetsspänne finns en skruvmejsel som används för att göra deklinationsjustering. Se punkt 5 ovan.

LUTNINGSKORT

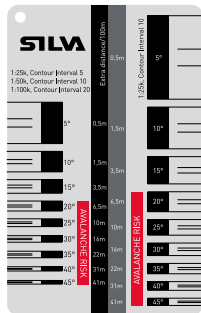
Lutningskortet används för att på kartan mäta lutningar, upptäcka lavinrisk eller för att bedöma hur krävande den framförvarande terrängen är. Med hjälp av lutningskortet kan du även mäta hur mycket extra som lutningen adderar till din sträcka.

Vänster sida är för följande kartskalor:
1:25k, Ekvidistans (Contour Interval) 5
1:50k, Ekvidistans (Contour Interval) 10
1:100k, Ekvidistans (Contour Interval) 20

Höger sida är för skala:
1:25k, Ekvidistans (Contour Interval) 10

Ekvidistans (Contour interval) är det vertikala avståndet i meter mellan två höjdkurvor på kartan.

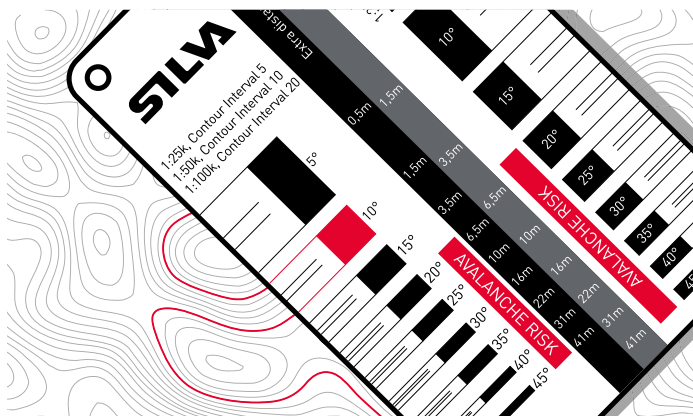
I mitten av lutningskortet ser du hur många extra meter du behöver gå för varje 100 meter vid en specifik lutningsvinkel. Exempel: om du går på en sluttning med en lutningsvinkel av 45° behöver du gå 41m extra för varje 100 meter du går horisontellt.

Så här använder du lutningskortet:

Kolla vilken kartskala och ekvidistans (contour interval) som gäller för din karta. Bestäm vilken vinkel som matchar höjdkurvorna på kartan. Detta visar lutningen i terrängen. Antingen kan du mäta mellan var femte höjdkurva på kartan. Dessa är normalt lite tjockare. Då använder du de yttre mätstrecken på kortat. Du kan också mäta mellan varje höjdkurva, då använder du de inte mätstrecken på kortat. Detta är dock inte lika exakt.

Bilden nedan visar hur du matchar skalkortet med var femte höjdkurva (lite tjockare) för att se lutningen i terrängen. I nedan exempel är lutningen i terrängen 10°.

MER INFORMATION

KAN KOMPASSEN ANVÄNDAS I HELA VÄRLDEN?

Kompassnålen i denna kompass är balanserad för att användas i MN-zon. Om du använder kompassen i någon annan del av världen kommer nålen att luta och kompassen kan komma att visa ett inkorrekt norr.

Silva's kompasser är balanserade för tre olika zoner på jordklotet:

MN (Magnetic North), ME (Magnetic Equator), MS (Magnetic South). Se till att ha en kompass för rätt zon när du navigerar.

TA HAND OM DIN KOMPASS

Om din SILVAKOMPASS vårdas väl kommer den att vara ett säkert navigationshjälpmedel i många år. Kontrollera alltid din kompass innan du ger dig av.

- Utsätt aldrig din kompass för extrema temperaturer (höga eller låga). Detta kan deformera plasten och göra att kompassen börjar läcka.
- Utsätt inte kompassen för kraftigt våld genom fall eller annat.
- Undvik att utsätta kompassen för kraftiga magnetfält från ex.vis, mobiltelefon, högtalare magnet, kniv etc. Detta kan avmagnetisera eller polvända kompassnålen.